

Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Експертиза товарів в міжнародній торгівлі

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

магістр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору

2021

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Митна справа

назва освітньої програми

академічні групи

МЗМС-21

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Чуйко Марина Миколаївна,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Шубіна Лідія Юріївна ,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
технічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Експертиза товарів в міжнародній торгівлі» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки другого (магістерського) ступеня вищої освіти спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів загальних та професійних компетентностей щодо знань експертного дослідження, експертних систем, проведення експертизи різних груп товарів в міжнародній торгівлі, ідентифікаційної експертизи товарів та оформленні результатів відповідних експертиз.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є класифікація, структура, приклади експертного дослідження товарів, експертних систем, що застосовуються в міжнародній торгівлі.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни базуються на знаннях, вміннях та навичках, отриманих за освітнім ступенем «бакалавр» та є основою для подальшого засвоєння професійної навчальної дисципліни, такої як «Митні процедури та інновації».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Здатність спілкуватися професійною іноземною мовою.

ЗК 4. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність та працювати в колективі чи команді, включаючи міжнародне середовище, та зберігати позитивне ставлення до інших культур, здатність до критики та самокритики.

ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних структур та органів доходів і зборів.

ФК 2. Здатність застосовувати правові норми у міжнародній торгівлі та митній справі.

ФК 3. Здатність проводити експертизу товарів та приймати рішення за результатами досліджень при здійсненні міжнародної торгівлі та митної справи.

ФК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з питань підприємницької, торговельної діяльності та державної митної справи.

ФК 11. Здатність розробляти митні логістичні системи різного рівня.

ФК 12. Здатність здійснювати стратегічне управління та проводити оцінку ефективності діяльності митних органів.

ФК 15. Вміти застосовувати гармонізоване законодавство ЄС у сфері технічного регулювання в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ФК 16. Здійснювати аналіз технологічних схем митного контролю та оформлення товарів, розробляти та прогнозувати ефективність митних логістичних систем різного рівня.

програмних результатів навчання:

ПРН 1. Показувати уміння креативно мислити, генерувати нові ідеї у професійній діяльності підприємницьких, торговельних структур та органів доходів і зборів.

ПРН 4. Застосовувати набуті знання для розробки заходів щодо міжнародної співпраці органів доходів і зборів, підприємницьких структур.

ПРН 5. Застосовувати сучасні методи і технології для проведення прикладних досліджень у сфері підприємницької, торговельної діяльності та митної справи.

ПРН 6. Вміти визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, органів доходів і зборів та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 8. Вміти проводити експертизу товарів в міжнародній торгівлі та в митних цілях з обґрунтуванням результатів досліджень.

ПРН 9. Вміти визначати критерії, показники, методи та застосовувати їх для ідентифікації та виявлення фальсифікованих товарів.

ПРН 10. Вміти планувати, організовувати і проводити наукові дослідження, демонструвати та оприлюднювати результати наукових робіт.

ПРН 15. Вміти застосовувати гармонізоване законодавство ЄС у сфері технічного регулювання в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Експертиза кількості та якості товарів, сертифікація й оцінювання вартості товарів у міжнародній торгівлі

Загальні відомості про якість і сертифікацію. Обов'язкові вимоги країн до якості товарів. Експертиза на відповідність обов'язковим вимогам, експертиза сюрвейера. Визначення і регулювання якості товарів в міжнародних операціях купівлі-продажу. Якість, безпека і маркірування продовольчих і непродовольчих товарів, що ввозяться на територію України. Сертифікація товарів при експортно-імпортному постачанні. Експертиза і сертифікація біржового товару.

Оцінювання митної вартості та нормальної ціни. Метод визначення ціни товару згідно демпінгової угоди ВТО.

Тема 2. Митна експертиза товарів

Сутність, предмет, об'єкт, задачі і методи дослідження митної експертизи. Види експертиз, що проводяться митними лабораторіями. Питання, що вирішуються під час дослідження харчових продуктів; алкогольних напоїв; тютюну і тютюнових виробів; нафтопродуктів, паливно-мастильних матеріалів і рідин, що легко займаються; хімічних сполук; спиртостісних рідин; лакофарбових матеріалів; полімерних матеріалів і виробів з них; паперу та виробів з нього; текстильних матеріалів і текстильних виробів; дорогоцінних металів, сплавів та виробів з них; автотранспортних засобів, машин та механізмів.

Методи, що використовуються для дослідження товарів. Хроматографія, мас-спектральний аналіз, рентген-флюоресцентна спектроскопія, скануючий електронний мікроскоп, термічний аналіз, інфрачервона спектроскопія.

Організація експертної діяльності в системі митних органів України.

Тема 3. Експертизи, пов'язані із забезпеченням нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Загальна характеристика нетарифних методів регулювання ЗЕД. Правове забезпечення нетарифного регулювання ЗЕД в Україні. Мета і завдання експертиз, пов'язаних із забезпеченням нетарифного регулювання ЗЕД. Особливості проведення ветеринарної, фітосанітарної, санітарно-епідеміологічної, екологічної, радіологічної, сертифікаційної та інших видів експертиз митними та іншими державними органами при здійсненні нетарифного регулювання ЗЕД в Україні.

Тема 4. Експертиза походження товарів

Система тарифних преференцій. Юридичні форми преференціальних тарифних угод. Преференціальні режими. Правила походження товарів. Критерії визначення країни походження товарів.

Сертифікати про походження товару. Митне оцінювання, пов'язане з сертифікацією походження.

Тема 5. Непродовольчі товари як об'єкти спеціальних видів експертизи у міжнародній торгівлі

Експертиза хімічних товарів. Особливості проведення експертизи полімерних матеріалів і нафтопродуктів.

Експертиза металів. Особливості експертизи чорних і кольорових металів.

Оціночна експертиза ювелірних виробів. Особливості експертизи паперу та текстильних виробів.

Тема 6. Продовольчі товари як об'єкти спеціальних видів експертизи у міжнародній торгівлі

Експертиза товарів рослинного походження. Ідентифікаційні та класифікаційні ознаки товарів рослинного походження. Особливості експертизи товарів рослинного походження.

Експертиза масложирових товарів. Ідентифікаційні та класифікаційні ознаки масложирових товарів. Особливості експертизи масложирових товарів.

Експертиза товарів тваринного походження. Ідентифікаційні та класифікаційні ознаки товарів тваринного походження. Особливості експертизи товарів тваринного походження.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття			4	2				
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			2	4				
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			84	84				
	Усього годин			90	90				
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Експертиза кількості та якості товарів, сертифікація й оцінювання вартості товарів у міжнародній торгівлі														1		2								
Тема 2. Митна експертиза товарів														1										
Тема 3. Експертизи, пов'язані із забезпеченням нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності														1										
Тема 4. Експертиза походження товарів														1										
Тема 5. Непродовольчі товари як об'єкти спеціальних видів експертизи у міжнародній торгівлі														1		2								
Тема 6. Продовольчі товари як об'єкти спеціальних видів експертизи у міжнародній торгівлі														1		2								
Курсова робота (проект)																								
Усього годин / кредитів ECTS														180/6	6		6		168					

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5730>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Експертиза кількості та якості товарів, сертифікація й оцінювання вартості товарів у міжнародній торгівлі

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче.

1. Сертифікація товарів при експортно-імпортному постачанні.
2. Метод визначення ціни товару згідно демпінгової угоди ВТО.

Тема 2. Митна експертиза товарів

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче.

1. Хроматографія, мас-спектральний аналіз, рентген-флюоресцентна спектроскопія, інфрачервона спектроскопія.
2. Організація експертної діяльності в системі митних органів України.

Тема 3. Експертизи, пов'язані із забезпеченням нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче.

1. Правове забезпечення нетарифного регулювання ЗЕД в Україні.

Тема 4. Експертиза походження товарів

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче.

1. Правила походження товарів.
2. Митне оцінювання, пов'язане з сертифікацією походження.

Тема 5. Непродовольчі товари як об'єкти спеціальних видів експертизи у міжнародній торгівлі

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче.

1. Експертиза хімічних товарів.
2. Експертиза металів.

Тема 6. Продовольчі товари як об'єкти спеціальних видів експертизи у міжнародній торгівлі

Передбачено опрацювання питань, які подано нижче.

1. Особливості експертизи товарів рослинного походження.
2. Особливості експертизи товарів тваринного походження.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5730>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль		60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Лекція 1		4
	Практичне заняття 1		2
	Відповідь на відкриті питання		2
	Тестування на Порталі		2
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Лекція 2		4
	Відповідь на відкриті питання		2
	Тестування на Порталі		2
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Лекція 3		4
	Відповідь на відкриті питання		2
	Тестування на Порталі		2
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Лекція 4		4
	Відповідь на відкриті питання		2
	Тестування на Порталі		2
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Лекція 5		4
	Практичне заняття 5		3
	Відповідь на відкриті питання		2
	Тестування на Порталі		2
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Лекція 6		4
	Практичне заняття 6		2
	Відповідь на відкриті питання		2
	Тестування на Порталі		2
1.7	<i>Додаткові бали</i>		5
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)		40

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)		20
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)		10
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)		10
3	Оцінка з дисципліни		100

Під час організації освітнього процесу на Порталі використовуються наступні елементи:

- Захист практичних робіт: елемент «Завдання»;
- відповідь на відкриті питання: елемент «Завдання»;
- тестування: елемент «Тест»;

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Міжнародна торгівля : підручник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, М. І. Барановська та ін. – Київ : ЦУЛ, 2018. – 512 с.
2. Коломієць Т. М. Експертиза товарів : підручник / Т. М. Коломієць, Н. В. Притульська, О. Л. Романенко. – Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2018. – 274 с.
3. Додін Є. В. Експерт та спеціаліст у митній справі України : навчальний посібник / Є.В. Додін. – Одеса, 2017. – 72 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Батутіна А. П. Експертиза товарів : навчальний посібник / А. П. Батутіна, І. В. Ємченко. – Київ : ЦУЛ, 2016. – 278 с.
5. Основи митної справи в Україні : навчальний посібник / за ред. П. В. Пашка. – Київ : Знання, 2018. – 732 с.
6. Науменко В. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні / В. П. Науменко, П. В. Пашко, В. А. Руссков. – Київ : Знання, 2019. – 403 с.